

1.1 Εισαγωγή – Ακαδημαϊκό Ιστορικό

Το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑ.Δ.Α.) αποτελεί την εξέλιξη των Τμημάτων Πολιτικών Μηχανικών Τ.Ε. του Α.Ε.Ι. Πειραιά Τ.Τ. και του Τ.Ε.Ι. Αθήνας, των παλαιότερων και μεγαλύτερων Τμημάτων Πολιτικών Μηχανικών της χώρας σε επίπεδο ΑΕΙ Τεχνολογικού Τομέα, με υψηλής στάθμης ακαδημαϊκό έργο, προσανατολισμένο στις ανάγκες της παραγωγής και της εφαρμοσμένης έρευνας και με εξαιρετική απορρόφηση των αποφοίτων σε όλο το φάσμα των μελετών, έργων, υπηρεσιών και διαδικασιών (έλεγχοι, διαδικασίες έγκρισης, αξιολογήσεις, εκτιμήσεις, πιστοποιήσεις, επιθεωρήσεις, πραγματογνωμοσύνες κ.ά.) του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.

Σκοπός του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών είναι η παροχή υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης, μέσω προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών για την εκπαίδευση επιστημόνων ικανών να ερευνήσουν, αναλύσουν, σχεδιάσουν και εκτελέσουν άρτια τα έργα Πολιτικού Μηχανικού, ικανοποιώντας ταυτόχρονα τις σύγχρονες απαιτήσεις για βιώσιμη ανάπτυξη, οικονομία των κατασκευών, σεβασμό προς το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον και δια βίου γνώση. Σκοπός είναι επίσης, η ενσωμάτωση της αιχμής της έρευνας και της τεχνολογίας στο ακαδημαϊκό πλαίσιο δραστηριοτήτων του Τμήματος και η υλοποίηση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής διαδικασίας με σύγχρονα εργαλεία και μεθόδους.

Το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών, πέρα από το βασικό υπόβαθρο γνώσης, που παρέχει στον πτυχιούχο, εστιάζει σε εξειδικευμένες γνώσεις, που αφορούν την Στατική Ανάλυση και τον Αντισεισμικό Σχεδιασμό μικρών και μεγάλων κατασκευών από διάφορα υλικά και γεωμετρία σε συνδυασμό με τους ισχύοντες Αντισεισμικούς κανονισμούς. Επιπλέον, η αρχιτεκτονική κτιρίων και η διαχείριση των κατασκευών Πολιτικού Μηχανικού, αντικείμενα που διδάσκονται στις Σχολές/Τμήματα Πολιτικών Μηχανικών, δίνουν στον φοιτητή την δυνατότητα να σχεδιάσει οικονομικές και φιλικές προς το περιβάλλον κατασκευές. Το προφίλ του αποφοίτου του Τμήματος περιλαμβάνει εκ των πραγμάτων και διαστάσεις που η σύγχρονη Ευρωπαϊκή προτεραιότητα για τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς θέτει, όχι μόνον με την αυτονόητη έννοια της τεχνικής συντήρησης αλλά και με αυτήν της αποκατάστασης ιστορικών κτιρίων ή κτιρίων ιδιαίτερου πολιτισμικού ενδιαφέροντος.

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) του οικείου Τμήματος είναι 5ετούς φοίτησης (10 ακαδημαϊκών εξαμήνων), 300 πιστωτικών μονάδων (ECTS), περιλαμβάνει Διπλωματική Εργασία και δυνατότητα Πρακτικής Άσκησης και οδηγεί στην απόκτηση Διπλώματος Πολιτικού Μηχανικού το οποίο, σύμφωνα με τη δομή και το περιεχόμενο του ΠΠΣ, αντιστοιχεί στις προδιαγραφές που τίθενται για το επίπεδο 7 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (EQF). Ενσωματώνει δε, τόσο στα μαθήματα κορμού όσο και στα μαθήματα κατεύθυνσης (μετά το 6^ο εξάμηνο), τις τέσσερις (4) βασικές κατευθύνσεις της ειδικότητας Πολιτικού Μηχανικού, έτσι όπως αυτές έχουν έως τώρα καθιερωθεί στην Ελλάδα, δηλαδή τη δομοστατική, γεωτεχνική, υδραυλική και συγκοινωνιακή κατεύθυνση.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΔΟΜΟΣΤΑΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΩΝ (Α.ΔΟ.ΑΠ.)» του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών, της Σχολής Μηχανικών, εντάσσεται στο πλαίσιο των σκοπών και της γενικότερης αποστολής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑ.Δ.Α.). Αποσκοπεί στην περαιτέρω προαγωγή της επιστημονικής γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των πτυχιούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές για θέματα που άπτονται τόσο στην

περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, στην ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των πτυχιούχων/διπλωματούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές που εμπíπτουν ή είναι συναφείς με την επιστήμη του Πολιτικού Μηχανικού.

1.2 Σκοπός και Αντικείμενο του Προγράμματος Σπουδών

Σκοπός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Αρχιτεκτονική και Δομοστατική Αποκατάσταση Ιστορικών Κτιρίων και Συνόλων» (Π.Μ.Σ.–Α.ΔΟ.ΑΠ.) είναι η μεταπτυχιακή διδασκαλία και η έρευνα στα ζητήματα προστασίας και αποκατάστασης ιστορικών κτιρίων και συνόλων όπως αυτά ανακύπτουν σε ευρωπαϊκή, εθνική και περιφερειακή κλίμακα καθώς και στα αντίστοιχα θεσμικά εργαλεία και τις διαδικασίες εφαρμογής των τεχνικών προστασίας της δομημένης πολιτιστικής κληρονομιάς από την κλίμακα του κτιρίου και της οικοδομικής λεπτομέρειας μέχρι την κλίμακα της αστικής ενότητας και της πόλης και σε χρονικό εύρος που καλύπτει μέχρι και τον εικοστό αιώνα. Το Π.Μ.Σ.–Α.ΔΟ.ΑΠ. προσφέρει μια συνολική σπουδή στην αλληλένδετη – αρχιτεκτονική και δομοστατική – συνιστώσα της διαδικασίας αποκατάστασης ενώ επίσης, πραγματεύεται τόσο το ιστορικό κτίριο ως μεμονωμένο αντικείμενο σπουδής όσο και τα ιστορικά οικιστικά σύνολα ως πολυσύνθετο ζήτημα, στο οποίο υπεισέρχονται παράμετροι δομοστατικές, αρχιτεκτονικές, πολεοδομικές, κοινωνικές, ιστορικές, πολιτισμικές, αναπτυξιακές, νομοθετικές κ.ά.

Η εμπάθυνση στα αντικείμενα αυτά – όχι απλά σε θεωρητικό αλλά ιδιαιτέρως σε εφαρμοσμένο επίπεδο – αποτελεί βασικό εκπαιδευτικό και ερευνητικό προσανατολισμό του Προγράμματος. Παραλλήλως, σκοπός του Π.Μ.Σ.–Α.ΔΟ.ΑΠ. είναι η παραγωγή ενός εξειδικευμένου επιστημονικού δυναμικού που θα μπορεί άμεσα να ενταχθεί στην αγορά εργασίας και να καλύψει την αυξανόμενη επαγγελματική ζήτηση που παρατηρείται διεθνώς σε αυτό το πεδίο, τόσο στον ιδιωτικό τομέα (μελέτες αποκατάστασης και ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς, πραγματογνωμοσύνες, πιστοποιήσεις κ.λπ.) όσο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (στελέχωση υπηρεσιών, παροχή εξειδικευμένης τεχνογνωσίας από ειδικούς επιστήμονες, στελέχωση συμβουλευτικών υπηρεσιών, ελεγκτικών μηχανισμών, μηχανισμών πιστοποίησης κ.λπ.).

Τέλος, το Π.Μ.Σ.–Α.ΔΟ.ΑΠ. ιδρύθηκε με στόχο να καλύψει μεγάλα ελλείμματα επιστημονικής γνώσης και εξειδίκευσης που παρατηρούνται στην προπτυχιακή και μεταπτυχιακή εκπαίδευση της χώρας και έχουν αντίκτυπο στην ορθή εφαρμογή των τεχνικών προστασίας της δομημένης πολιτιστικής κληρονομιάς, επιφέροντας σημαντικές αναπτυξιακές δυσλειτουργίες που σχετίζονται με τη διατήρηση και ανάδειξη των πολιτισμικών χαρακτηριστικών της χώρας.

1.2 Μαθησιακά Αποτελέσματα

Κεντρική στρατηγική επιλογής του ΠΜΣ "Αρχιτεκτονική και Δομοστατική Αποκατάσταση Ιστορικών Κτιρίων και Συνόλων" (ΑΔΟΑΠ) είναι να προετοιμάσει επιστήμονες που θα μπορούν να ανταποκριθούν στην διαχείριση ζητημάτων προστασίας και αποκατάστασης ιστορικών κτιρίων και συνόλων όπως αυτά ανακύπτουν σε ευρωπαϊκή, εθνική και περιφερειακή κλίμακα καθώς και στα αντίστοιχα θεσμικά εργαλεία και τις διαδικασίες εφαρμογής των τεχνικών προστασίας της δομημένης πολιτιστικής κληρονομιάς από την κλίμακα του κτιρίου και της οικοδομικής

λεπτομέρειας μέχρι την κλίμακα της αστικής ενότητας και της πόλης και σε χρονικό εύρος που καλύπτει μέχρι και τον εικοστό αιώνα. Ο σχεδιασμός του προγράμματος σπουδών ακολουθεί ένα μοντέλο εκπαίδευσης που συνδυάζει θεωρητικό υπόβαθρο με εξειδικευμένες τεχνολογικές γνώσεις.

Το ΠΜΣ δίνει έμφαση στην ανάπτυξη γενικών και εξειδικευμένων δεξιοτήτων, επιτρέποντας στους απόφοιτους να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις του επαγγέλματος. Οι απόφοιτοι εξοικειώνονται με την επίλυση ρεαλιστικών, σύνθετων και απαιτητικών προβλημάτων αρχιτεκτονικής και δομοστατικής αποκατάστασης, εντός διεπιστημονικού πλαισίου, με την ανάληψη ευθυνών σε σύνθετες τεχνικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες καθώς και με τη διατύπωση και εφαρμογή νέων μεθόδων και τεχνολογιών.

Πέραν των τεχνολογικών και επιστημονικών γνώσεων, το ΠΜΣ επιδιώκει την πολύπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας των φοιτητών. Προσφέρει εκπαίδευση για τη διαχείριση ομάδων εργασίας, ενισχύει την επαγγελματική συνείδηση και ενθαρρύνει την ερευνητική σκέψη. Οι φοιτητές αποκτούν δεξιότητες που τους επιτρέπουν να αντλούν γνώσεις από διάφορα πεδία, να υιοθετούν καινοτόμες προσεγγίσεις και να αναπτύσσουν προτάσεις εντός του κοινωνικού, οικονομικού, νομοθετικού και δεοντολογικού πλαισίου του πεδίου της επιστήμης του μηχανικού.

Επιπλέον, οι απόφοιτοι αναμένεται να διαθέτουν δεξιότητες που επιτρέπουν την αντιμετώπιση προβλημάτων και τη διαχείριση ομάδων εργασίας σε σύνθετα ζητήματα που σχετίζονται με το κτίριο αλλά και σύνολα κτιρίων, ενώ παράλληλα να μπορούν να επικοινωνούν τα συμπεράσματά τους με σαφήνεια και τεκμηρίωση, εξασφαλίζοντας κατανόηση από εξειδικευμένους ή μη εξειδικευμένους ακροατές. Αυτό περιλαμβάνει την ικανότητα κοινοποίησης σε επαγγελματικό περιβάλλον, συνεργασίας με εμπλεκόμενους σε κατασκευαστικές, διαδικασίες, καθώς και αποτελεσματική επικοινωνία με στελέχη δημόσιων ελεγκτικών μηχανισμών, ερευνητές, και άλλους φορείς.

Πιο συγκεκριμένα, μερικά από τα μαθησιακά αποτελέσματα που αποκτούν οι απόφοιτοι είναι:

- Η εξοικείωση των μεταπτυχιακών σπουδαστών με βασικές έννοιες που αφορούν τις αξίες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ιστορικών οικιστικών συνόλων.
- Η κατανόηση της σωστής και λειτουργικής σχέσης κτιρίων και περιβάλλοντος και των λειτουργιών ενός οικιστικού συνόλου.
- Η ευαισθητοποίηση των μεταπτυχιακών σπουδαστών όσον αφορά οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα των αναπλάσεων ιστορικών οικιστικών συνόλων, καθώς και στη θετική συμβολή της αναβίωσης των Ιστορικών Κέντρων στην ανάπτυξη των σύγχρονων ελληνικών πόλεων.
- Η εξοικείωση με τη μεθοδολογία ανάπλασης, η οποία απαιτεί επίσης δέσμη κατάλληλων θεσμικών και οικονομικών μέτρων, καθώς και επαρκή επιστημονική αναλυτική και συνθετική προσέγγιση.
- Η ικανότητα αναγνώρισης και κατανόησης των αρχιτεκτονικών γνωρισμάτων του υφισταμένου ιστορικού κτιριακού δυναμικού, την αποκατάσταση και επαναχρησιμοποίηση του οποίου θα κληθούν να αντιμετωπίσουν.
- Η δυνατότητα διάκρισης της οικείας αρχιτεκτονικής και οικοδομικής τεχνολογίας, παράλληλα με την αντίληψη των αρχών μόρφωσης του εκάστοτε δομικού συστήματος.

- Η ευχέρεια καταγραφής και αξιολόγησης δεδομένων, τα οποία μπορούν να συντεθούν κατάλληλα για την επίλυση των προβλημάτων που συναρτώνται με τη λειτουργική και τη δομική αποκατάσταση ιστορικού κτιριακού κελύφους.
- Η δεξιότητα ολοκληρωμένης περιγραφής της υπάρχουσας κατάστασης ενός ιστορικού κτιρίου προς αποκατάσταση.
- Η απόκτηση γνώσεων σχετικών με τις εσωτερικές εγκαταστάσεις ιστορικών κτιρίων, τις εγκαταστάσεις και τον τεχνικό εξοπλισμό ιστορικών κτιρίων και οικισμών, την αρχιτεκτονική των εγκαταστάσεων και τις ειδικές προδιαγραφές για εγκαταστάσεις σε ιστορικά κτίρια.
- Η κατανόηση της συγκρότησης και τεχνολογίας ηλεκτρικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων, εγκαταστάσεων φυσικού αερίου, αερισμού και κλιματισμού ιστορικού κτιρίου.
- Η εξοικείωση των μεταπτυχιακών σπουδαστών με βασικές έννοιες που αφορούν το ενεργειακό πρόβλημα, την οικονομική διάσταση του ενεργειακού προβλήματος, την εξέλιξη του ενεργειακού προβλήματος και τις παγκόσμιες προοπτικές.
- Η ευαισθητοποίηση των μεταπτυχιακών σπουδαστών όσον αφορά τις ήπιες μορφές ενέργειας, την τεχνολογία των ήπιων μορφών ενέργειας, την εξοικονόμηση ενέργειας σε ιστορικά κτίρια και οικισμούς.
- Η παροχή εξειδικευμένων γνώσεων σχετικά με τη Χριστιανική Τέχνη, την ανάλυση και ερμηνεία των κύριων ρευμάτων της βυζαντινής τέχνης σε όλες της εκφάνσεις της, την εκμάθηση του τρόπου έρευνας και ανάλυσης δεδομένων, την αναγνώριση της επιρροή των ιστορικών, κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών στην τέχνη, την αλληλεπίδραση της Βυζαντινής με την τέχνη της Δύσης.
- Να γίνει αντιληπτή η ιστορική, η καλλιτεχνική και η αισθητική αξία των ιστορικών κτιρίων, να γίνουν κατανοητά τα κριτήρια επιλογής της χρήσης και του βαθμού επέμβασης στα ιστορικά κτίρια.
- Να είναι σε θέση οι απόφοιτοι του προγράμματος να αξιολογήσουν τη συμβατότητα μιας νέας χρήσης τόσο με το αρχιτεκτονικό κέλυφος όσο και με τις επιθυμίες της κοινότητας.
- Να γνωρίσουν τις μεθόδους αντιμετώπισης βασικών δομοστατικών προβλημάτων του ιστορικού κτιρίου και των οικοδομικών του προβλημάτων από τη φθορά του χρόνου και του καιρού.
- Να είναι σε θέση να συλλάβουν και να προτείνουν τρόπους για την αισθητική αναβάθμιση και την ανάδειξη της ιστορικής αξίας του καθώς και να είναι σε θέση να σχεδιάσουν τη μελέτη επανάχρησης, με αποτελεσματική λειτουργική αξιοποίηση το κτιρίου, με τρόπο συμβατό με το ήθος του και την ιστορική, καλλιτεχνική και αισθητική του αξία.
- Η παρουσίαση των συνήθων τύπων δομικών συστημάτων των ιστορικών κτιρίων, η εκμάθηση μεθοδολογιών στατικής και δυναμικής ανάλυσης, η κατανόηση από το σπουδαστή των βασικών αρχών που διέπουν τον αντισεισμικό σχεδιασμό των κατασκευών, η ανάπτυξη μεθοδολογιών προσεισμικού και μετασεισμικού ελέγχου των ιστορικών κτιρίων, η παροχή εξειδικευμένων γνώσεων για το σχεδιασμό επεμβάσεων, η συστηματική παρουσίαση του σχετικού κανονιστικού πλαισίου.
- Η εξέταση του ιστορικού και κοινωνικού πλαισίου εντός του οποίου αναπτύχθηκαν οι τύποι και οι μορφές των αρχιτεκτονικών έργων.
- Η εκτενής ανάλυση των σημαντικότερων αρχιτεκτονικών μνημείων, με ειδική αναφορά στα υλικά κατασκευής και την οικοδομική τεχνική.

- Η αποφασιστική συμβολή στη διατήρηση της αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς, συνεισφέροντας στην κοινή προσπάθεια όλων των χωρών για την διαφύλαξη του πολιτιστικού πλούτου.
- Η αναγνώριση των δομικών στοιχείων που αποτελούν τον φέροντα οργανισμό κτιρίων οπλισμένου σκυροδέματος και άοπλης τοιχοποιίας και η αξιολόγηση της συνεισφοράς τους στη σεισμική απόκριση του κτιρίου.
- Η ικανότητα προσομοίωσης με προγράμματα πεπερασμένων στοιχείων, η ανάλυση και η διαστασιολόγηση σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς του φέροντα οργανισμού νέων κτιρίων οπλισμένου σκυροδέματος.
- Η αποτίμηση της σεισμικής επάρκειας υφιστάμενων κτιρίων οπλισμένου σκυροδέματος με χρήση ταχείας μεθόδου δευτεροβάθμιου προσεισμικού ελέγχου αλλά και με αναλυτικές μεθόδους.
- Η ικανότητα προσομοίωσης με προγράμματα πεπερασμένων στοιχείων, η ανάλυση και η αποτίμηση σεισμικής επάρκειας ιστορικών και παραδοσιακών κτιρίων από φέρουσα τοιχοποιία.
- Η μελέτη της φυσικής και μηχανικής συμπεριφοράς του εδάφους ως μέσου θεμελίωσης ιστορικών κτιρίων.
- Η κατανόηση των απαιτήσεων ευστάθειας μίας θεμελίωσης και ειδικά σε ό,τι αφορά τη φέρουσα ικανότητα του εδάφους έδρασης.
- Η παροχή γνώσεων αναφορικά με τη θεωρία του σχεδιασμού οριακών καταστάσεων και των επιμέρους συντελεστών που εφαρμόζονται στην ευστάθεια θεμελιώσεων στα γενικά πλαίσια των υφιστάμενων κανονισμών.
- Η κατανόηση των παραδοχών, της σημασίας και των περιορισμών που εισάγουν οι διεθνείς μεθοδολογίες σχετικά με τους διάφορους τύπους αστοχίας του εδαφικού υλικού που αποτελεί το σχηματισμό έδρασης μίας κατασκευής.
- Η παροχή εξειδικευμένων γνώσεων σχετικών με την εφαρμογή μεθόδων προσδιορισμού άμεσων καθιζήσεων και μετακινήσεων του εδάφους καθώς και φαινομένων δευτερογενούς συμπίεσης αργίλων και άλλων συμπιεστών εδαφών.
- Η μελέτη και τεκμηρίωση των μεθόδων, του εξοπλισμού και των υλικών που χρησιμοποιούνται παγκοσμίως για τη βελτίωση και την ενίσχυση των ιδιοτήτων και της μηχανικής συμπεριφοράς εδαφικών σχηματισμών θεμελίωσης ιστορικών κτιρίων.

1.3 Σύνδεση των στόχων του ΠΜΣ με την αγορά εργασίας

Θεμελιώδης στόχος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) είναι η δημιουργία ενός εξειδικευμένου επιστημονικού δυναμικού με υψηλές ικανότητες κριτικής αξιολόγησης και πρακτικής εφαρμογής. Κεντρικός στόχος είναι η άμεση ενσωμάτωσή τους στην αγορά εργασίας, έτσι ώστε να ανταποκριθούν στις αυξανόμενες απαιτήσεις του επαγγελματικού τομέα σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό αλλά και παγκόσμιο επίπεδο. Σε αυτό το πλαίσιο, γενικός στόχος του Π.Μ.Σ. είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του επιστημονικού δυναμικού της χώρας και η παραγωγή εξειδικευμένων στελεχών που να πληρούν τις ανάγκες του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, καθώς και των οργανισμών και των υπηρεσιών.

Η εξωστρέφεια του Π.Μ.Σ.– Α.ΔΟ.ΑΠ. η διεπιστημονική προσέγγιση του αντικειμένου του και η πληθώρα διδασκόντων και προσκεκλημένων επισκεπτών που βρίσκονται στην αιχμή της

εφαρμογής δίνει τη δυνατότητα για ποικιλία ερευνητικών επιλογών, θεμάτων και συνεργασιών σε επίπεδο διπλωματικών εργασιών και επιστημονικών δημοσιεύσεων ενώ επιπλέον, δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις για διοργάνωση συναφών ημερίδων, συνεδρίων κ.ά. επιστημονικών συναντήσεων, οι οποίες προάγουν τη σύνδεση έρευνας – διδασκαλίας. Επίσης, η διασύνδεση έρευνας και διδασκαλίας υποστηρίζεται από την άμεση καταγραφή και έρευνα ιστορικών κτιρίων, μνημείων, στοιχείων του δομημένου περιβάλλοντος, και άλλων στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς που πραγματοποιούνται σε εκτεταμένο βαθμό στο πλαίσιο των εργασιών εξαμήνου και των διπλωματικών εργασιών του ΠΜΣ και οδηγούν στην συγκέντρωση πρωτότυπων στοιχείων έρευνας και τεκμηρίωσης για την υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά του τόπου. Το ΠΜΣ αξιοποιεί τις υποδομές που διατίθενται από το ΠΑ.Δ.Α. και από τις συνεργασίες που έχει ή δύναται να αναπτύξει το Π.Μ.Σ.-Α.ΔΟ.ΑΠ. με φορείς και εργαστήρια εκτός ακαδημαϊκής κοινότητας.

Το ζήτημα των πολιτικών σχετικά με τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς που εφαρμόζονται για διάφορα θέματα σε ευρωπαϊκό αλλά και παγκόσμιο επίπεδο (Σύμβαση UNESCO- 1972, ICOMOS, Χάρτης της Βενετίας-1964, Διακήρυξη του Άμστερνταμ-1975, Σύμβαση για την Προστασία της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της Ευρώπης- Γρανάδα 1985, Διεθνείς Συμβάσεις, Διμερείς Συμβάσεις κ.λπ.), πέρα από τις προφανείς τεχνικές και τεχνολογικές συνιστώσες του, εμπεριέχει και μία σειρά οικονομικών, επιχειρησιακών και διαχειριστικών συνιστωσών, οι οποίες είναι κρίσιμες για το σχεδιασμό και την εφαρμογή αυτών των πολιτικών. Με άλλα λόγια, το κόστος, ο επιχειρησιακός σχεδιασμός, ο συντονισμός και η διαχείριση των μέτρων προστασίας της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς είναι τόσο σημαντικοί παράγοντες που καθορίζουν, σε μεγάλο βαθμό, τις ίδιες τις πολιτικές ή τουλάχιστον θέτουν τα όρια και το εύρος εφαρμογής τους. Υπάρχουν δε τομείς σημαντικών δραστηριοτήτων με ευρύτατο κύκλο εργασιών στο παγκόσμιο παραγωγικό πεδίο, οι οποίοι απαιτούν πλέον και προσλαμβάνουν στελέχη με εξειδικευμένες γνώσεις στο πεδίο εφαρμογής των μέτρων και πολιτικών προστασίας της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.

Επίσης, οι τομείς του πολιτισμού και του τουρισμού αποτελούν αντικείμενο συζήτησης εθνικών κυβερνήσεων και ευρωπαϊκών οργάνων λήψεως αποφάσεων για την από κοινού διαμόρφωση των πολιτικών προστασίας της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς που αναπτύσσονται διεθνώς και επηρεάζουν πολιτιστικά και οικονομικά συμφέροντα. Ειδικά δε για την πολιτιστική αναβάθμιση ενός τόπου, η διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τρόπου με τον οποίο τα μέτρα προστασίας επιβάλλονται στις τοπικές κοινωνίες αποτελούν τον καθοριστικό παράγοντα για τη δυνατότητα αποδοχής επενδύσεων από τον τοπικό πληθυσμό. Επομένως, απαιτείται ουσιαστική γνώση των τεχνικών διαχείρισης, διατήρησης και διοίκησης της πολιτιστικής κληρονομιάς τόσο στο επίπεδο των κρατικών και ευρωπαϊκών μηχανισμών εφαρμογής όσο και στο επίπεδο των μεμονωμένων οικονομικών οντοτήτων και φορέων (δημόσιες – ιδιωτικές επιχειρήσεις, οργανισμοί, κ.λπ.).

Τέλος, είναι ευρέως γνωστή η προσπάθεια πολλών φορέων για βελτίωση και προώθηση του κοινωνικού και πολιτιστικού «προφίλ» τους μέσω πρακτικών που προβάλλονται ως «φιλικές» προς το πολιτισμό ή ακόμα και προϊόντων που προωθούνται με βασικό επικοινωνιακό εργαλείο το χαρακτηρισμό τους ως «φορείς μεταδόσεως γνώσεων». Αντιστρόφως δε, η απουσία ιδιαίτερης στρατηγικής εκ μέρους ενός φορέως ή η αρνητική δημόσια προβολή πολιτιστικά επιζήμιων πρακτικών δύναται να έχει πολύ μεγάλες συνέπειες στη λειτουργία και τη βιωσιμότητά της.

Επομένως, το πεδίο της προστασίας της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς υπεισέρχεται άμεσα στη διερεύνηση και τις πρακτικές προστασίας και πολιτιστικής αναβάθμισης που αναλύονται στα μαθήματα του Π.Μ.Σ. Είναι σαφές, ότι όλα τα προαναφερθέντα, τα οποία εξετάζονται διεξοδικά στα μαθήματα του Π.Μ.Σ. – Α.Δ.Ο.Α.Π., είναι απολύτως συναφή με το επιστημονικό πεδίο και τις γνώσεις που παρέχονται από το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών. Επιπλέον, το πεδίο γνώσης και έρευνας που πραγματεύεται το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών συνιστά το ουσιώδες υπόβαθρο για την κατανόηση των τεχνικών αλλά και των μη τεχνικών παραμέτρων εφαρμογής των πολιτισμικών πολιτικών (οικονομικές, διαχειριστικές, διοικητικές, επιχειρησιακές) και ακόμα περισσότερο είναι απαραίτητο, προκειμένου ο σχεδιασμός της προστασίας της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και η εφαρμογή των ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών να είναι ρεαλιστική, να έχει αποδεκτό οικονομικό κόστος (ή να είναι επιχειρηματικά αξιοποιήσιμη) και να είναι επιχειρησιακά εφαρμόσιμη και προσαρμοσμένη στις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες κάθε τόπου. Πέραν της προφανούς επιστημονικής, ερευνητικής και ακαδημαϊκής συνάφειας που έχει το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.–Α.Δ.Ο.Α.Π. με το περιεχόμενο σπουδής του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών, θα πρέπει επίσης να σημειωθεί, ότι η ειδικότητα του πολιτικού μηχανικού έχει επαγγελματικό δικαίωμα εκπόνησης μελετών αποκατάστασης ιστορικών κτιρίων και συνόλων και συνεπώς, η περαιτέρω εμπάθυνση επί αυτών των ζητημάτων σε ένα Π.Μ.Σ. που διοργανώνεται από ένα Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών, εξυπηρετεί ευθέως τις υπαρκτές ανάγκες του σύγχρονου παραγωγικού και επαγγελματικού πεδίου.

1.4 Συμβατότητα σε σχέση με το εγχώριο και διεθνές περιβάλλον

Το Π.Μ.Σ.–Α.Δ.Ο.Α.Π. είναι το μοναδικό Π.Μ.Σ. στην Ελλάδα με αντικείμενο σπουδών που συνδυάζει την Αρχιτεκτονική Αποκατάσταση με τις τεχνικές και την επιστημονική μεθοδολογία της Δομοστατικής Αποκατάστασης σε ιστορικά κτίρια και σύνολα.

Συγκεκριμένα, το Π.Μ.Σ.–Α.Δ.Ο.Α.Π. είναι το μόνο Π.Μ.Σ. στην Ελλάδα που:

1. Συνδυάζει το πεδίο της Αρχιτεκτονικής Αποκατάστασης με το (απολύτως) αλληλένδετο πεδίο της Δομοστατικής Αποκατάστασης.
2. Εξετάζει το ζήτημα της αποκατάστασης με επίκεντρο το ιστορικό κτιριακό απόθεμα από την κλίμακα της οικοδομικής λεπτομέρειας μέχρι την κλίμακα του κτιρίου και της αστικής ενότητας.
3. Εστιάζει στη σύγχρονη έννοια του ιστορικού κτιρίου και του κτιρίου ως προστατευόμενου στοιχείου της πολιτιστικής κληρονομιάς, η οποία επιβάλλει τη θεώρηση και επέκταση της προστασίας και σε κτίρια της νεότερης αστικής (κοσμικής και μη) αρχιτεκτονικής αλλά και της ανώνυμης (παραδοσιακής) λαϊκής αρχιτεκτονικής του 19ου και του 20ου αιώνα.
4. Λόγω των ως άνω χαρακτηριστικών του, καλύπτει το μεγάλο έλλειμμα ακαδημαϊκής γνώσης και εξειδίκευσης που υπάρχει σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο στη χώρα σε πολλές κρίσιμες ειδικότητες που δραστηριοποιούνται (μελετούν, εφαρμόζουν, εγκρίνουν, ελέγχουν) στο πεδίο των κτιρίων και συνόλων που χρήζουν προστασίας ενώ δεν διαθέτουν την αντίστοιχη εκπαίδευση και εξειδίκευση. Τέτοιες ειδικότητες είναι ενδεικτικά του Αρχιτέκτονα Μηχανικού, Πολιτικού Μηχανικού, Τοπογράφου Μηχανικού, Μηχανολόγου Μηχανικού, Αρχαιολόγου, Συντηρητή κ.ά.

Εξ άλλου, το αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Αρχιτεκτονική και Δομοστατική Αποκατάσταση Ιστορικών Κτιρίων και Συνόλων» είναι συμβατό:

- Με τη φιλοσοφία της εγγενούς βιώσιμης ανάπτυξης

- Με την έννοια της κυκλικής αντίληψης της οικονομίας, ως απάντηση στο χρεοκοπημένο γραμμικό μοντέλο, σύμφωνα με το οποίο κάθε αγαθό αναπόφευκτα φτάνει στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του, μοντέλο το οποίο άλλωστε, πανευρωπαϊκά και παγκόσμια, δεν αποτελεί πλέον βιώσιμη επιλογή.

Άλλωστε, έννοιες, όπως η επαναχρησιμοποίηση, η επισκευή, η αποκατάσταση, η ανανέωση και η ανακύκλωση υφιστάμενων αγαθών, ώστε η προστιθέμενη αξία τους να διατηρείται όσο το δυνατόν περισσότερο, εμπλουτίζουν πλέον το λεξιλόγιο του θεωρητικού προβληματισμού πολλών πεδίων και επεκτείνονται πολύ πέραν των κτηριακών κατασκευών και οικιστικών συνόλων (ενώ βεβαίως, κατ' εξοχήν το αφορούν). Με στόχο τη γενικότερη διασύνδεση της παραγωγής με τον πολιτισμό και το περιβάλλον, ενταγμένο σε μια προοπτική επαναπροσδιορισμού του αναπτυξιακού μοντέλου της χώρας, η υψηλή θεωρητική και εξειδικευμένη κατάρτιση του επιστημονικού δυναμικού στο αντικείμενο της «Αρχιτεκτονικής και Δομοστατικής Αποκατάστασης Ιστορικών Κτιρίων και Συνόλων», αποτελεί:

- απάντηση σε υπαρκτή ανάγκη για την Ελλάδα του πολιτισμού, των ιστορικών μνημείων και του αξιόλογου ανθρωπογενούς της περιβάλλοντος, αλλά και
- διέξοδο για την κατασκευαστική δραστηριότητα, τον πολιτισμό και τον τουρισμό, τομείς της οικονομίας ευάλωτους σε οικονομικές και άλλες κρίσεις, που προσφέρονται ιδιαίτερα για συνέργειες και καινοτόμες προσεγγίσεις. Η συνεργασία με μέλη ΔΕΠ και διακεκριμένους επιστήμονες που δραστηριοποιούνται σε πολιτισμικά σημαντικές περιφέρειες της χώρας (όπως Κεντρική και Στερεά Ελλάδα, Ήπειρο, Δυτική Μακεδονία κ.α.), έρχεται να καλύψει ένα υπαρκτό κενό, αλλά και να αξιοποιήσει, εκτός των άλλων, και τα σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα και αυτών των περιφερειών (Μετέωρα, Παραδοσιακοί Οικισμοί Ασπροποτάμου και Πίνδου, Πήλιο, ορεινός όγκος Πίνδου, Γρεβενά, Ιωάννινα – Ζαγοροχώρια κ.ά.).

2. Διοίκηση του ΠΜΣ

Τα αρμόδια όργανα για την οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. είναι τα ακόλουθα:

- A) Η Σύγκλητος του ΠΑ.Δ.Α.
- B) Η Συνέλευση του Τμήματος (Σ.Τ.)
- Γ) Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.
- Δ) Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.
- E) Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.).

A. Σύγκλητος του ΠΑ.Δ.Α.

Η Σύγκλητος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Εγκρίνει την ίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ.
2. Εγκρίνει την παράταση της χρονικής διάρκειας της λειτουργίας του Π.Μ.Σ.
3. Αποφασίζει την κατάργηση του Π.Μ.Σ. που προσφέρεται από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

B. Συνέλευση του Τμήματος (Σ.Τ.)

Κύρια αρμοδιότητα της Συνέλευσης του Τμήματος, είναι να εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών κατ' ελάχιστον τις περ. α) έως ιστ) των παρ. 3 και 4 του άρθρου 80, του ν. 4957/2022 (Α' 141) μαζί με τον εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Η Συνέλευση του Τμήματος, είναι αρμόδια για την οργάνωση, διοίκηση και διαχείριση του Π.Μ.Σ. και ιδίως:

- 1) Συγκροτεί επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.
- 2) Αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.
- 3) Εισηγείται προς τη Σύγκλητο την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.
- 4) Εγκρίνει τη μερική φοίτηση σε φοιτητές που πληρούν τα κριτήρια σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- 5) Συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία.
- 6) Διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.
- 7) Εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),
- 8) Πραγματοποιεί την εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης και εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης ,
- 9) Εγκρίνει κάθε άλλο θέμα που απαιτείται για την ομαλή λειτουργία του Π.Μ.Σ.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, οι αρμοδιότητες των περ. 1) και 5) δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

Γ. Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του ΠΜΣ

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος συγκροτείται η Συντονιστική Επιτροπή, με διετή θητεία, η οποία αποτελείται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

- 1) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του Ν.4957/2022, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.).
- 2) Καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος.
- 3) Εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.
- 4) Εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών.

5) Εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83 του Ν.4957/2022,

6) Εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.

7) Καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος.

8) Εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών. Δύνανται να μεταβιβάζονται προς τη Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Συνέλευσης του Τμήματος για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του Π.Μ.Σ., κατόπιν έκδοσης σχετικής απόφασης μεταβίβασης αρμοδιοτήτων. Στην Σ.Ε. δύναται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων, εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

Δ. Διευθυντής Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες :

1) Προεδρεύει της Σ.Ε. συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της.

2) Εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του αυτοδύναμου Π.Μ.Σ.

3) Εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του ΠΑΔΑ θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.

4) Είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234 του Ν.4957/2022 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

5) Παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.

6) Ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Ορισμός νέου Διευθυντή ή μέλους της Σ.Ε., σε περίπτωση παραίτησης, μπορεί να πραγματοποιηθεί με απόφαση των αρμοδίων οργάνων, κατόπιν υποβολής αίτησης των μελών και αιτιολογικής έκθεσης του αιτήματος αλλαγής/παραίτησης.

Ε. Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΑ.Δ.Α.

Με απόφαση της Συγκλήτου, κατόπιν πρότασης των Κοσμητειών των Σχολών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής συγκροτείται η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η Επιτροπή αποτελείται από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή του ΠΑ.Δ.Α., ένα (1)

μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.), και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Πα.Δ.Α. και τον/την Αντιπρύτανη, που είναι αρμόδιος/α για ακαδημαϊκά θέματα, ως Πρόεδρο. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν εμπειρία στην οργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου σπουδών. Η θητεία της Επιτροπής είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη.

Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι:

- 1) Η υποβολή γνώμης προς τη Σύγκλητο του ΠΑ.Δ.Α. για την ίδρυση νέων Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών ή την τροποποίηση των ήδη λειτουργούντων Π.Μ.Σ., μετά από αξιολόγηση των αιτημάτων των Συνελεύσεων των Τμημάτων για την ίδρυση νέων Π.Μ.Σ., των σχετικών εκθέσεων σκοπιμότητας και βιωσιμότητάς τους και την κοστολόγηση της λειτουργίας του Π.Μ.Σ., καθώς και η δυνατότητα αναπομπής τους, αν η εισήγηση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη ή οι συνοδευτικές εκθέσεις δεν είναι πλήρεις,
- 2) Η κατάρτιση σχεδίου Κανονισμού για Π.Μ.Σ. του ΠΑ.Δ.Α. και η υποβολή του προς τη Σύγκλητο.
- 3) Η εκπόνηση πρότυπου σχεδίου Κανονισμού λειτουργίας Π.Μ.Σ.
- 4) Ο έλεγχος της τήρησης των Κανονισμών Λειτουργίας των Π.Μ.Σ.
- 5) Η παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας, του Κανονισμού και των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης του ΠΑ.Δ.Α. από τα Π.Μ.Σ.
- 6) Η παρακολούθηση της εφαρμογής της διαδικασίας απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης.
- 7) Κάθε άλλη αρμοδιότητα που ορίζεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό του εκάστοτε Π.Μ.Σ.

Με απόφαση της Συγκλήτου, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, εγκρίνεται ο Κανονισμός Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο οποίος αποτελεί διακριτό κεφάλαιο του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΠΑ.Δ.Α.

3. Οργάνωση των Σπουδών

Η χρονική διάρκεια για τις σπουδές που οδηγούν στην απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ) του Προγράμματος ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα και ο προσαυξημένος χρόνος διαρθρώνεται σε πέντε (5) εξάμηνα, έκαστο διάρκειας δεκατριών (13) εβδομάδων διδασκαλίας στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος για την εκπόνηση και υποβολή προς κρίση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.).

Η επιτρεπόμενη διάρκεια ολοκλήρωσης των υποχρεώσεων για την λήψη του διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών είναι από τρία (3) το λιγότερο έως επτά (7) ακαδημαϊκά εξάμηνα το μέγιστο. Ωστόσο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να δοθεί αναστολή φοίτησης με εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής και απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος και ο χρόνος αυτός δεν υπολογίζεται στην συνολική απαιτούμενη διάρκεια απονομής του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ).

Η διάρκεια των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. ανά εξάμηνο σπουδών, είναι τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες που αντιστοιχεί σε 30 ECTS. Τα υποχρεωτικά μαθήματα του ΠΜΣ δεν υπολείπονται των

τριάντα εννέα (39) διδακτικών ωρών (βάσει του αρθ.64 του Ν.4957/22). Εφόσον υπάρχει διπλωματική εργασία, ο χρόνος συγγραφής της δεν μπορεί να είναι μικρότερος από έξι (6) μήνες και μεγαλύτερος από τριάντα (30) μήνες.

Το Π.Μ.Σ. ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.), στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 47 του Ν.4763/2020. Η επιτυχή ολοκλήρωση φοίτησης διαπιστώνεται από την επιτυχή επίδοση στα μαθήματα του Π.Μ.Σ και την επιτυχή εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας όπου προβλέπεται.

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος πλήρους φοίτησης, προβλέπεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η δυνατότητα μερικής φοίτησης.

Στη μερική φοίτηση η διάρκεια σπουδών δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης. Ενδεικτικά, η δυνατότητα μερικής φοίτησης μπορεί να δοθεί σε εργαζόμενους/ες φοιτητές/τριες, για λόγους ασθένειας, σοβαρούς οικογενειακούς λόγους, στράτευσης, λόγοι ανωτέρας βίας, κ.λπ.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί με αίτησή του να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης (π.χ. στρατιωτική θητεία, ασθένεια, απουσία στο εξωτερικό ή ότι άλλο προβλέπεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Π.Μ.Σ.), εφόσον προσκομίσει τα σχετικά δικαιολογητικά. Η απόφαση λαμβάνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη μέγιστη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Το δικαίωμα αναστολής σπουδών δύναται να ασκηθεί άπαξ ή τμηματικά για χρονικό διάστημα κατ' ελάχιστον ενός (1) ακαδημαϊκού εξαμήνου, αλλά η συνολική διάρκεια της αναστολής δεν δύναται να υπερβαίνει αθροιστικά τα δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Οι φοιτητές που βρίσκονται σε αναστολή φοίτησης, χάνουν την φοιτητική ιδιότητα καθ' όλο το χρονικό διάστημα της αναστολής. Ο/Η φοιτητής/τρια με την επάνοδό του/της στη φοίτηση εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του/της ως μεταπτυχιακός/ης φοιτητής/τριας.

4. Πρόγραμμα Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό ή/και εαρινό εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους. Η επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών και η επιτυχή εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

Το Πρόγραμμα Σπουδών, συνολικής διάρκειας τριών (3) ακαδημαϊκών εξαμήνων (90 ECTS) έχει ένα κοινό εξάμηνο σπουδών (1ο εξαμ.) και εν συνεχεία στο 2ο εξάμηνο χωρίζεται σε δύο (2) κατευθύνσεις με ένα (1) κοινό μάθημα (και στις δύο κατευθύνσεις) και τρία (3) μαθήματα κατεύθυνσης:

- A. Κατεύθυνση «Αρχιτεκτονικής Αποκατάστασης Ιστορικών Κτιρίων και Συνόλων»
- B. Κατεύθυνση «Δομοστατικής Αποκατάστασης Ιστορικών Κτιρίων και Συνόλων»

Το τρίτο (3ο) εξάμηνο αντιστοιχεί στην εκπόνηση της ερευνητικού περιεχομένου Διπλωματικής Εργασίας.

Για την εκπλήρωση του σκοπού και την κάλυψη των γνωστικών αντικειμένων του ΠΜΣ (άρθρο 2), το σύνολο των υποχρεώσεων τις οποίες οφείλει να ολοκληρώσει ο φοιτητής είναι η παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση σε οκτώ (8) από τα συνολικά δώδεκα (12) προσφερόμενα μαθήματα, ισοκαταμεμημένα (4 + 4) στο πρώτο (Α') και στο δεύτερο (Β') εξάμηνο, η παρακολούθηση των σεμιναρίων και η εκπόνηση και επιτυχής υποστήριξη της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, η οποία καλύπτει τη διάρκεια του τρίτου (Γ') εξαμήνου.

Το ενδεικτικό πρόγραμμα μαθημάτων της πλήρους φοίτησης διαμορφώνεται ως εξής:

Α` ΕΞΑΜΗΝΟ

(κοινό και για τις δύο κατευθύνσεις)

A/A	Μαθήματα	Διδακτικές Ώρες	Πιστωτ. Μονάδες (ECTS)	Εξάμ.
1	Ιστορία Αρχιτεκτονικής	39 ώρες (3 ώρες x 13 εβδ.)	7	1ο (Υ)
2	Ανάπλαση και Αναβίωση Ιστορικών Κέντρων και Συνόλων. Διαχείριση Παρεμβάσεων	39 ώρες (3 ώρες x 13 εβδ.)	8	1ο (Υ)
3	Αναγνώριση και Ανάλυση Ιστορικών Αστικών Κτιρίων στη Νεώτερη Ελλάδα	39 ώρες (3 ώρες x 13 εβδ.)	7	1ο (Υ)
4	Η/Μ και Υδραυλικές Εγκαταστάσεις και Ενεργειακή Αναβάθμιση σε Ιστορικά Κτίρια	39 ώρες (3 ώρες x 13 εβδ.)	8	1ο (ΕΥ)
5	Επιχειρησιακή Έρευνα/Διοικητική Επιστήμη – Ποσοτικές Μέθοδοι	39 ώρες (3 ώρες x 13 εβδ.)	8	1ο (ΕΥ)
	Σύνολο	195 ώρες	30	

Β` ΕΞΑΜΗΝΟ

(Κατεύθυνση Αρχιτεκτονικής Αποκατάστασης Ιστορικών Κτιρίων και Συνόλων)

A/A	Μαθήματα/Σεμινάριο	Διδακτικές Ώρες	Πιστωτ. Μονάδες (ECTS)	Εξάμ.
-----	--------------------	-----------------	------------------------	-------

1	Αποκατάσταση Ιστορικών Κτιρίων	39 ώρες (3 ώρες x 13 εβδ.)	8	2ο (Υ)
2	Χριστιανική Τέχνη	39 ώρες (3 ώρες x 13 εβδ.)	7	2ο (Υ)
3	Λαϊκή Αρχιτεκτονική. Ελλάδα – Βαλκάνια	39 ώρες (3 ώρες x 13 εβδ.)	7	2ο (Υ)
4	Επανάχρηση Ιστορικών Κτιρίων	39 ώρες (3 ώρες x 13 εβδ.)	8	2ο (Υ)
5	Σεμινάριο	6 ώρες		2ο (Υ)
	Σύνολο	162 ώρες	30	

Β` ΕΞΑΜΗΝΟ

(Κατεύθυνση Δομοστατικής Αποκατάστασης Ιστορικών Κτιρίων και Συνόλων)

A/A	Μαθήματα/Σεμινάριο	Διδακτικές Ώρες	Πιστωτ. Μονάδες (ECTS)	Εξάμ.
1	Αποκατάσταση Ιστορικών Κτιρίων	39 ώρες (3 ώρες x 13 εβδ.)	8	2ο (Υ)
2	Προσδιορισμός και Αποτίμηση Φέρουσας Συμπεριφοράς Ιστορικών Κτιρίων υπό Στατικά και Σεισμικά Φορτία – Επεμβάσεις	39 ώρες (3 ώρες x 13 εβδ.)	7	2ο (Υ)
3	Σχεδιασμός και Αποτίμηση Σεισμικής Επάρκειας Κατασκευών από Οπλισμένο Σκυρόδεμα και Φέρουσα Τοιχοποιία	39 ώρες (3 ώρες x 13 εβδ.)	7	2ο (Υ)
4	Βελτίωση και Ενίσχυση Εδαφών Θεμελίωσης και Φέροντα Οργανισμού Ιστορικών Κτιρίων	39 ώρες (3 ώρες x 13 εβδ.)	8	2ο (Υ)
5	Σεμινάριο	6 ώρες		2ο (Υ)
	Σύνολο	162 ώρες	30	

Γ` ΕΞΑΜΗΝΟ

(Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία – Μ.Δ.Ε.)

A/A	Μαθήματα (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία)	Διδακτικές Ώρες	Πιστωτ. Μονάδες (ECTS)	Εξάμ.
1	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία α. Ερευνητική Μεθοδολογία β. Εκπόνηση Μ.Δ.Ε.	6 ώρες	30	3ο (Υ)
	Σύνολο	6 ώρες (Ερευνητική Μεθοδολογία)	30	

Τα αναλυτικά περιγράμματα των μαθημάτων, βρίσκονται στο αρχείο με τίτλο «Περιγράμματα Μαθημάτων» που προσαρτάται στον παρόντα Κανονισμό.

Ο/Η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να εκπονήσει και να υποστηρίξει με επιτυχία τη μεταπτυχιακή διπλωματική του/της εργασία στο αντίστοιχο εξάμηνο σπουδών που αναφέρεται στον παρόντα Εσωτερικό Κανονισμό. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει δικαίωμα αίτησης ανάληψης Μ.Δ.Ε., εφόσον έχει ολοκληρώσει με επιτυχία τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών, εκτός εάν άλλως αποφασίσει το αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο. Το θέμα της Μ.Δ.Ε. πρέπει να εντάσσεται στο αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Ειδικότερα θέματα εκπόνησης Μ.Δ.Ε. ορίζονται από τον Οδηγό Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας του Π.Μ.Σ., ο οποίος ενδεικτικά περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Τον εκπαιδευτικό σκοπό της Μ.Δ.Ε.
2. Τα στάδια υποβολής της Μ.Δ.Ε.
3. Τα πεδία ερευνητικού ενδιαφέροντος.
4. Τα στάδια διενέργειας της Μ.Δ.Ε.
5. Την αλλαγή τίτλου Μ.Δ.Ε.
6. Τις καλές πρακτικές σύνταξης του κειμένου και της ηλεκτρονικής ή έντυπης ανάγνωσης της Μ.Δ.Ε.
7. Τη μελέτη και εύρεση βιβλιογραφικών πηγών.
8. Τη σύνταξη των ερευνητικών εργασιών.
9. Την αλλαγή επιβλέποντα
10. Τα κριτήρια αξιολόγησης της Μ.Δ.Ε.

5. Αξιολογήσεις και Εξετάσεις

Στην αρχή κάθε εξαμήνου και πριν την έναρξη των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. ανακοινώνεται στους μεταπτυχιακούς φοιτητές το ακαδημαϊκό ημερολόγιο του Π.Μ.Σ, το οποίο καθορίζεται με απόφαση

της Συνέλευσης του Τμήματος μετά από εισήγηση της Σ.Ε. Στο ακαδημαϊκό ημερολόγιο του Π.Μ.Σ. αναγράφονται οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης των εξαμήνων, οι αργίες, καθώς και οι ημερομηνίες των εξετάσεων.

Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) καταρτίζει και ανακοινώνει εγκαίρως το ωρολόγιο πρόγραμμα των εξετάσεων κάθε εξεταστικής περιόδου και όχι αργότερα από δέκα (10) ημέρες πριν από την έναρξη των εξετάσεων. Δύναται να υπάρξει επαναληπτική εξεταστική περίοδος τον Σεπτέμβριο και τον Φεβρουάριο.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Ο τρόπος αξιολόγησης περιγράφεται στο περίγραμμα του κάθε μαθήματος. Η επίδοση σε κάθε μάθημα αξιολογείται από τον/ους διδάσκοντα/ες και βαθμολογείται με την ισχύουσα, για τους προπτυχιακούς φοιτητές, κλίμακα βαθμολογίας. Συγκεκριμένα, οι βαθμοί που δίδονται, κυμαίνονται από μηδέν (0) μέχρι δέκα (10). Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το πέντε (5) και οι μεγαλύτεροί του. Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται η χρήση ηλεκτρονικών μέσων για την αξιολόγηση των μαθημάτων ακόμη και στη περίπτωση που δεν προβλέπεται η εξ αποστάσεως οργάνωση του Π.Μ.Σ., υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

Για την αξιολόγηση φοιτητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης όπως προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του ΠΑ.Δ.Α.

Για τη βελτίωση της βαθμολογίας των μεταπτυχιακών φοιτητών, δύναται η επανεξέταση σε ένα μόνο μάθημα, στο οποίο έχει εξεταστεί επιτυχώς, σε εξεταστική περίοδο που περιλαμβάνεται το συγκεκριμένο μάθημα.

Αν ο/η μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, δύναται να ζητήσει, με αίτησή του προς τον Διευθυντή του ΠΜΣ, να αξιολογηθεί από τριμελή επιτροπή, η οποία αποτελείται από διδακτικό προσωπικό του ίδιου ή άλλου Τμήματος του ΠΑ.Δ.Α., με γνωστικό αντικείμενο ίδιο ή συναφές με αυτό του προς εξέταση μαθήματος, στην οποία δεν μπορεί να συμμετέχει ο/η διδάσκων/ούσα του μαθήματος. Αν ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. δεν ορίσει τα μέλη της επιτροπής εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της αίτησης, ο φοιτητής δύναται να ζητήσει τον ορισμό τους από τον Πρόεδρο του Τμήματος

6. Δίπλωμα, Βαθμός Διπλώματος και Παράρτημα Διπλώματος

Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) είναι δημόσιο έγγραφο. Στον/Στην απόφοιτο/η του Π.Μ.Σ. μπορεί να χορηγείται, πριν από την απονομή, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς την παρακολούθηση του Π.Μ.Σ. και αναλυτική βαθμολογία με τις αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Στο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών επισυνάπτεται Παράρτημα Διπλώματος το οποίο είναι επεξηγηματικό έγγραφο και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία των μαθημάτων. Το Παράρτημα Διπλώματος επισυνάπτεται στο Δ.Μ.Σ. και παρέχει πληροφορίες

σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία από το άτομο που αναγράφεται ονομαστικά στο πρωτότυπο του τίτλου. Στο Παράρτημα δεν γίνονται αξιολογικές κρίσεις και δεν υπάρχουν δηλώσεις ισοτιμίας ή αντιστοιχίας ή προτάσεις σχετικά με την αναγνώριση του Δ.Μ.Σ. στο εξωτερικό. Το Παράρτημα Διπλώματος εκδίδεται αυτομάτως και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, και πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις γνησιότητας που απαιτούνται για τον χορηγούμενο τίτλο σπουδών. Η ημερομηνία έκδοσης του Παραρτήματος δεν συμπίπτει υποχρεωτικά με την ημερομηνία χορήγησης του Δ.Μ.Σ., αλλά δεν μπορεί ποτέ να είναι προγενέστερη από αυτή.

Ο τελικός βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον βαθμό αξιολόγησης στα μαθήματα και στη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.).

Αναλυτικότερα σε κάθε εξάμηνο ο φοιτητής/τρια λαμβάνει βαθμολογία σε κάθε μάθημα που εξετάζεται και εάν αξιολογηθεί επιτυχώς, πιστώνεται αναλογικά τις πιστωτικές μονάδες που αντιστοιχούν.

Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) εξάγεται με προσέγγιση δύο δεκαδικών ψηφίων και προκύπτει από τον τύπο:

$$B = (B1*Π1+B2*Π2+.....+Bn*Πn)/(Π1+Π2+.....Πn)$$

(όπου $B1, B2, \dots, Bn$ είναι οι βαθμοί όλων των μαθημάτων που εξετάστηκε επιτυχώς ο φοιτητής/τρια και $Π1, Π2, \dots, Πn$ είναι οι πιστωτικές μονάδες που αντιστοιχούν σε κάθε μάθημα)

Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το πέντε (5) και οι μεγαλύτεροί του. Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ορίζεται από το μηδέν (0) ως το δέκα (10) ως ακολούθως:

- Άριστα: από οκτώ και πενήντα (8,50) μέχρι δέκα (10),
- Λίαν καλώς: από έξι και πενήντα (6,50) ως και οκτώ και σαράντα εννέα (8,49),
- Καλώς: από πέντε (5) ως και έξι και σαράντα εννέα (6,49) ή
- Απορρίπτεται: από μηδέν (0) έως τέσσερα και ενενήντα εννέα (4,99).

7. Θεσμός Ακαδημαϊκού Συμβούλου

Σύμφωνα με το άρθρο 62 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΦΕΚ 4621/Β/21-10-2020) η Συνέλευση κάθε Τμήματος αναθέτει καθήκοντα **Ακαδημαϊκού Συμβούλου**, για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, σε έναν ή περισσότερους Καθηγητές του Τμήματος, με απαλλαγή από άλλα διοικητικά καθήκοντα.

Οι Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι συμβουλεύουν και υποστηρίζουν τους νεοεισερχόμενους φοιτητές με σκοπό να διευκολυνθεί η μετάβασή τους στον δεύτερο κύκλο σπουδών. Μέσα από την εκπαιδευτική, ερευνητική και εργασιακή τους εμπειρία παρέχουν υποστήριξη και καθοδήγηση στους φοιτητές σε θέματα σχετικά με την πρόοδο και την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους καθώς και σε θέματα σταδιοδρομίας.

Τα Μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και το λοιπό εκπαιδευτικό προσωπικό, το διοικητικό προσωπικό, οι Διευθυντές των Εργαστηρίων, οι Διευθυντές των Τομέων, οι Πρόεδροι των Τμημάτων, καθώς και οι αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος συνεργάζονται και υποστηρίζουν τους Συμβούλους Σπουδών στο έργο τους, ενώ λαμβάνουν υπόψη πληροφορίες, παρατηρήσεις, υποδείξεις και αιτήσεις τους, για τυχόν ελλείψεις και δυσλειτουργίες που δημιουργούν προβλήματα στους φοιτητές και τυχόν προτάσεις για την αντιμετώπισή τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 61 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (Φ.Ε.Κ. 4621/τ. Β' /21-10-2020), τα Τμήματα του Πανεπιστημίου ορίζουν **Καθηγητές Συμβούλους ΦμεΑ**.

Οι υπηρεσίες του Ιδρύματος σε συνεργασία με τους Καθηγητές-Συμβούλους αναλαμβάνουν δράσεις για:

- Διαρκή καταγραφή φοιτητών ομάδας-στόχου (ΦμεΑ, φοιτητές ΕΚΟ) και ειδικών αναγκών τους
- Εκτίμηση ατομικής λειτουργικότητας/εμποδίων στις σπουδές
- Προσδιορισμός και προσαρμογή υποστηρικτικών τεχνολογιών
- Συμβουλευτική και Ψυχολογική Υποστήριξη
- Προσβάσιμο ψηφιακό μαθησιακό υλικό – Προσβάσιμο ιδρυματικό ιστότοπο
- Εθελοντισμό – Εκπαίδευση – Ευαισθητοποίηση
- Προσβασιμότητα χώρων
- Οικονομική ενίσχυση αδυνάτων φοιτητών για την καταπολέμηση της εγκατάλειψης σπουδών
- Προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού

8. Διδακτορικές Σπουδές

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ) του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών της Σχολής Μηχανικών οργανώνεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του εκάστοτε θεσμικού πλαισίου όπως κάθε φορά ισχύει. Η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής διέπεται από τις διατάξεις του θεσμικού πλαισίου για τις διδακτορικές σπουδές. Το Διδακτορικό Δίπλωμα (ΔΔ) είναι ακαδημαϊκός τίτλος που πιστοποιεί ότι ο κάτοχός του έχει πραγματοποιήσει πρωτότυπη επιστημονική έρευνα εις βάθος και έχει συμβάλει στη διαμόρφωση της σύγχρονης επιστημονικής γνώσης με αυτόνομη παραγωγή επιστημονικών αποτελεσμάτων στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο. Ο Κανονισμός διδακτορικών σπουδών του Τμήματος έχει δημοσιευθεί στο ΦΕΚ 5013/Β/12.11.2018.

Το ΠΔΣ του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών στο ΠΑ.Δ.Α. έχει ως πρωταρχικό σκοπό την ανάπτυξη ερευνητών για την προαγωγή της επιστήμης και την εξέλιξη των εφαρμογών. Στόχος είναι οι Υποψήφιοι Διδάκτορες (ΥΔ) να παράγουν πρωτότυπη και καινοτόμο επιστημονική έρευνα σε όλους τους τομείς/αντικείμενα που θεραπεύουν τα ευρύτερα επιστημονικά πεδία του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών της ΣΜ ή/και σε τομείς/αντικείμενα, με τα οποία αυτά τα επιστημονικά πεδία συνεργάζονται και αλληλεπιδρούν στο πλαίσιο αναγκαίων διεπιστημονικών προσεγγίσεων, ώστε να είναι σε θέση να στελεχώσουν στην Ελλάδα και διεθνώς πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, επιχειρήσεις και οργανισμούς ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.

Για την εισαγωγή στο ΠΔΣ οι ΥΔ θα πρέπει να έχουν: 1) Πτυχίο ελληνικού ΑΕΙ (Πανεπιστημιακού ή Τεχνολογικού Τομέα) ή πτυχίο ΤΕΙ ή πτυχίο ομοταγούς πανεπιστημίου της αλλοδαπής αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, 2) Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ή Διδακτορικό Δίπλωμα (ΔΔ) ελληνικού ΑΕΙ ή ομοταγούς πανεπιστημίου της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ και 3) επάρκεια αγγλικής γλώσσας που τεκμηριώνεται με σχετικό πιστοποιητικό, αντίστοιχο τουλάχιστον με το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας Επιπέδου Β2 ή άλλη βεβαίωση τεκμηρίωσης καλής γνώσης ή άλλης - δόκιμης επιστημονικά - γλώσσας ή άλλα αξιόπιστα στοιχεία που να πιστοποιούν τη δυνατότητα πρόσβασης στην αντίστοιχη διεθνή βιβλιογραφία και να διασφαλίζουν την επιστημονική επικοινωνία.

Σε περίπτωση μη κατοχής ΔΜΣ, απαραίτητη προϋπόθεση είναι ο υποψήφιος να έχει αποδεδειγμένα προσόντα επιπέδου 7 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, ενώ από την υποχρέωση πιστοποιητικού αγγλική γλώσσας εξαιρούνται οι κάτοχοι προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ΑΕΙ στην αγγλική γλώσσα ή σε άλλη – δόκιμη επιστημονικά – γλώσσα.

Αιτήσεις για το ΠΔΣ υποβάλλονται σε διαρκή βάση στη γραμματεία του τμήματος, και αυτές αξιολογούνται από τριμελή επιτροπή επιλογής υποψηφίων διδασκόντων.

Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος είναι τουλάχιστον τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Ο ενδεικτικός μέγιστος χρόνος ολοκλήρωσης της διατριβής είναι έξι (6) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής (ΤΣΕ).

Οι διδακτορικές σπουδές προσφέρονται δωρεάν. Οι υποψήφιοι διδάκτορες (ΥΔ) μπορούν να χρησιμοποιούν την υλικοτεχνική υποδομή της μονάδας του τμήματος (τομέα, εργαστηρίου) στην οποία εντάσσεται η εκπόνηση της διατριβής τους.

Οι ΥΔ οφείλουν να ανανεώνουν την εγγραφή τους σε κάθε νέο ακαδημαϊκό έτος στο διάστημα Σεπτέμβριος - Νοέμβριος. Ο ΥΔ κάθε έτος, στο διάστημα από το Σεπτέμβριο έως το Νοέμβριο, παρουσιάζει προφορικά και υποβάλλει εγγράφως αναλυτικό υπόμνημα ενώπιον της ΤΣΕ σχετικά με την πρόοδο της διδακτορικής διατριβής. Αντίγραφο του υπομνήματος, καθώς και σχόλια επ' αυτού από τον ΕΚ ή/και την ΤΣΕ καταχωρούνται στον ατομικό φάκελο του ΥΔ. Στη διάρκεια του διδακτορικού του προγράμματος, ο ΥΔ πρέπει να δώσει τουλάχιστον δύο (2) ερευνητικές ομιλίες που πρέπει να κοινοποιηθούν στο προσωπικό του ΠΑΔΑ για να παρακολουθηθούν από μέλη ΔΕΠ και φοιτητές ή άλλο ενδιαφερόμενο κοινό. Οι ΥΔ έχουν μέχρι πέντε (5) πλήρη ακαδημαϊκά έτη από την πρώτη εγγραφή τους, όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται από το Ίδρυμα και για τους φοιτητές των ΠΠΣ και των ΠΜΣ.

Για την ικανοποιητική πρόοδο της διατριβής τους, οι ΥΔ πρέπει να έχουν επαρκή φυσική παρουσία στο τμήμα, κατά τη διάρκεια της οποίας θα ασχολούνται αποκλειστικά με το αντικείμενο της ερευνητικής εργασίας τους. Επίσης, οφείλουν να επιδιώκουν την ενεργή παρουσία τους στη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της έρευνάς τους.

Ιστοσελίδα ΠΔΣ του τμήματος: <http://www.civ.uniwa.gr/education/phd/>

9. Πρόσθετες Πληροφορίες και Υπηρεσίες

9.1 Βιβλιοθήκες Ιδρύματος

Στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής λειτουργούν δύο σύγχρονες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες που σκοπό έχουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στα μέλη της ακαδημαϊκής και της ευρύτερης ερευνητικής κοινότητας.

Τμήμα Βιβλιοθηκών	
Πανεπιστημιούπολη Άλσους Αιγάλεω Αγίου Σπυρίδωνος 28, 12243 Αιγάλεω τηλ. 210 5385711	Πανεπιστημιούπολη Αρχαίου Ελαιώνα Πέτρου Ράλλη & Θηβών 250, 12241 Αιγάλεω τηλ. 210 5381156
URL : http://library1.uniwa.gr/ e-mail: library1@uniwa.gr	URL : http://library2.uniwa.gr/ e-mail: library2@uniwa.gr

9.2 Ακαδημαϊκή Ταυτότητα και Φοιτητικό Εισιτήριο

Από τις 24/09/2012 οι προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί φοιτητές όλων των ΑΕΙ της χώρας μπορούν να υποβάλλουν ηλεκτρονικά την αίτησή τους για έκδοση νέας ακαδημαϊκής ταυτότητας. Η νέα ταυτότητα διαθέτει ισχυρά χαρακτηριστικά μηχανικής αντοχής, και ασφάλειας έναντι πλαστογραφίας. Επιπλέον, έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να έχει ισχύ για όσα έτη διαρκεί η φοιτητική ιδιότητα, και να καλύπτει πολλαπλές χρήσεις, επιπλέον του φοιτητικού εισιτηρίου (πάσο). Οι ταυτότητες θα παραδίδονται στο σημείο παραλαβής που θα έχει επιλέξει ο κάθε φοιτητής κατά την υποβολή της αίτησής του, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση. Οι νέες ταυτότητες αναγράφουν την ακριβή περίοδο ισχύος του δικαιώματος του φοιτητικού εισιτηρίου. Στην περίπτωση που ο φοιτητής δεν δικαιούται φοιτητικό εισιτήριο, η κάρτα επέχει θέση απλής ταυτότητας.

Αιτήσεις για ακαδημαϊκή ταυτότητα δικαιούνται να υποβάλλουν όλοι οι φοιτητές των ΑΕΙ της χώρας. Ωστόσο, ισχύ και δελτίου ειδικού εισιτηρίου, για να δικαιούνται τις προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία εκπτώσεις, θα έχουν μόνο οι ακαδημαϊκές ταυτότητες των φοιτητών ΑΕΙ.

1. Πλήρους φοίτησης του πρώτου κύκλου σπουδών που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ για όσα έτη απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών προσαυξημένα κατά δύο (2) έτη.
2. Μερικής φοίτησης του πρώτου κύκλου σπουδών που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ για διπλάσια έτη από όσα απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών.
3. Δεύτερου κύκλου σπουδών που δεν είναι ήδη κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου για όσα έτη διαρκεί η φοίτησή τους σύμφωνα με το εκάστοτε ενδεικτικό πρόγραμμα δεύτερου κύκλου σπουδών.
4. Τρίτου κύκλου σπουδών που δεν είναι ήδη κάτοχοι διδακτορικού τίτλου για τέσσερα (4) έτη από την ημερομηνία εγγραφής τους.
5. Κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων κρατών, οι οποίοι σπουδάζουν σε ημεδαπό ΑΕΙ στα πλαίσια του προγράμματος κινητικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Erasmus» για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους στο ημεδαπό ΑΕΙ.

Η για οποιοδήποτε λόγο διακοπή της φοιτητικής ιδιότητας συνεπάγεται αυτόματα παύση του δικαιώματος κατοχής της ακαδημαϊκής ταυτότητας, η οποία στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να επιστρέφεται στη γραμματεία του οικείου τμήματος.

Ηλεκτρονική υπηρεσία απόκτησης ακαδημαϊκής ταυτότητας: <http://academicid.minedu.gov.gr/>

9.3 Φοιτητική Μέριμνα

Η Διεύθυνση φοιτητικής μέριμνας (<https://merimna.uniwa.gr/>) φροντίζει για την ποιότητα διαβίωσης των φοιτητών κατά την διάρκεια των σπουδών τους.

Σκοπό έχει την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών και τη σωστή ενημέρωση σχετικά με θέματα φοιτητικής ζωής, που συνδέονται με παροχές σίτισης, στέγασης, υγειονομικής περίθαλψης (ευρωπαϊκής κάρτας ασφάλισης), στεγαστικού επιδόματος και γενικότερα στιδήποτε διευκολύνει τους φοιτητές στην καθημερινότητα τους, λαμβάνοντας υπόψη την ισχύουσα νομοθεσία του κράτους και τις αποφάσεις της διοίκησης του πανεπιστημίου μας.

Η διεύθυνση φοιτητικής μέριμνας αποτελείται από τα παρακάτω τμήματα:

Τμήμα Οικονομικής Υποστήριξης Σίτισης – Στέγασης Φοιτητών	
Πανεπιστημιούπολη Άλσους Αιγάλεω Αγίου Σπυρίδωνος 28, 12243 Αιγάλεω τηλ. 210 53855191 e-mail: studentserv@uniwa.gr	Πανεπιστημιούπολη Αρχαίου Ελαιώνα Πέτρου Ράλλη & Θηβών 250, 12241 Αιγάλεω τηλ. 210 5381358 e-mail: student-support2@uniwa.gr

Τμήμα Περίθαλψης	
Πανεπιστημιούπολη Άλσους Αιγάλεω Αγίου Σπυρίδωνος 28, 12243 Αιγάλεω τηλ. 210 5385128 e-mail: medie@uniwa.gr	Πανεπιστημιούπολη Αρχαίου Ελαιώνα Πέτρου Ράλλη & Θηβών 250, 12241 Αιγάλεω τηλ. 210 5381254 e-mail: edeme@uniwa.gr

Τμήμα Κοινωνικής Μέριμνας, Συμβουλευτικής και Ψυχολογικής Υποστήριξης
Πανεπιστημιούπολη Άλσους Αιγάλεω Αγίου Σπυρίδωνος 28, 12243 Αιγάλεω τηλ. 210 5385129 e-mail: koinyp@uniwa

Τμήμα Διασύνδεσης, Διαμεσολάβησης & Καινοτομίας
Πανεπιστημιούπολη Αρχαίου Ελαιώνα Πέτρου Ράλλη & Θηβών 250, 12241 Αιγάλεω τηλ. 2105381294-6, 2105690613 e-mail: clio@uniwa.gr

Τμήμα Συμβουλευτικής, Σταδιοδρομίας & Προσανατολισμού

Πανεπιστημιούπολη Άλσους Αιγάλεω

Αγίου Σπυρίδωνος 28, 12243 Αιγάλεω

τηλ. 210 5385180

e-mail: stadiodromia@uniwa.gr

9.4 Σίτιση

Στις πανεπιστημιούπολεις του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής λειτουργούν φοιτητικά εστιατόρια, τα οποία παρέχουν πρωινό, μεσημεριανό και βραδινό γεύμα. Τα φοιτητικά εστιατόρια λειτουργούν καθημερινά και Σαββατοκύριακα και αργίες από την 1η Σεπτεμβρίου έως την 30η Ιουνίου κάθε ακαδημαϊκού έτους, εκτός από τις ημέρες των διακοπών Χριστουγέννων και Πάσχα.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι φοιτητές του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση για δωρεάν σίτιση. Οι μη δικαιούχοι δωρεάν σίτισης φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να σιτίζονται στα φοιτητικά εστιατόρια, καταβάλλοντας ημερησίως ένα χαμηλό αντίτιμο για πλήρες μενού (πρωινό, γεύμα και δείπνο).

Αναλυτικότερες πληροφορίες για τη δωρεάν σίτιση, τη διαδικασία αίτησης καθώς και τα απαραίτητα δικαιολογητικά παρέχονται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους από τη διεύθυνση φοιτητικής μέριμνας (<https://merimna.uniwa.gr/>). Αιτήσεις για σίτιση στο ΠΑΔΑ μπορούν να υποβληθούν στην εφαρμογή φοιτητική μέριμνας ΠΑΔΑ (<http://sitisi.uniwa.gr/>).

9.5 Στέγαση

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής δεν διαθέτει ιδιόκτητες εστίες που θα παρείχαν την δυνατότητα εξασφάλισης δωρεάν στέγασης. Έχουν όμως την δυνατότητα να αιτηθούν την παροχή δωρεάν στέγασης τόσο στην παλαιά φοιτητική εστία Ζωγράφου του ΕΜΠ, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που αυτό κάθε φορά θέτει (για πληροφορίες σχετικά με τη στέγαση των φοιτητών στις εστίες του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ανατρέξουν στο σύνδεσμο <http://esties.ntua.gr/>) όσο και στο στη φοιτητική εστία του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), εφόσον φοιτούν αδέρφια τους, τα οποία ήδη διαμένουν στην εστία του ΕΚΠΑ (για πληροφορίες σχετικά με τη στέγαση των φοιτητών στις εστίες του ΕΚΠΑ οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ανατρέξουν στο σύνδεσμο <http://fepa.uoa.gr/>).

Ειδικά οι προπτυχιακοί φοιτητές/τριες του ΠΑΔΑ που ενδιαφέρονται να στεγαστούν στη φοιτητική εστία Αθηνών (ΦΕΑ), θα πρέπει υποβάλλουν αίτηση στο τμήμα οικονομικής υποστήριξης σίτισης- στέγασης του ΠΑΔΑ, με τα απαραίτητα δικαιολογητικά που καθορίζονται από τη ΦΕΑ σε ημερομηνία που ανακοινώνεται από αυτό. Οι αιτήσεις εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα του πανεπιστημίου εφόσον διαπιστωθεί ότι πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται κάθε φορά σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Αναλυτικότερες πληροφορίες παρέχονται από τη διεύθυνση φοιτητικής μέριμνας (<https://merimna.uniwa.gr/>).

9.6 Υγειονομική Υπηρεσία

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 4452/15-02-2017 (Α' 17), άρθρο 31, παρ. 3 «οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο εθνικό σύστημα υγείας (ΕΣΥ) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον εθνικό οργανισμό παροχής υπηρεσιών υγείας (ΕΟΠΥΥ), κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 (Α' 83)» μόνο με την χρήση του ΑΜΚΑ τους.

Στο πλαίσιο της αποτελεσματικότερης παροχής πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας τόσο στους φοιτητές του όσο και στο ανθρώπινο δυναμικό του, στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής λειτουργούν ιατρεία τα οποία είναι εγκατεστημένα στις πανεπιστημιούπολεις.

Εκτός από τα ιατρεία τα οποία λειτουργούν σε κάθε πανεπιστημιούπολη, λειτουργούν και εξειδικευμένα ιατρεία σε συνεργασία με μέλη ΔΕΠ τα οποία ανήκουν στη σχολή Επιστημών Υγείας του πανεπιστημίου. Ενδεικτικά, αναφέρεται η λειτουργία των παρακάτω ιατρείων:

- **Γυναικολογικό ιατρείο:** Στο πλαίσιο της λειτουργίας του πραγματοποιούνται πλήρεις εξετάσεις γυναικολογικής υπερηχογραφίας και doppler.
- **Οπτομετρικό- οφθαλμολογικό ιατρείο:** Στο πλαίσιο της λειτουργίας του πραγματοποιούνται οπτομετρήσεις και γενικός οφθαλμολογικός έλεγχος.
- **Ιατρείο υπερηχογραφήματων:** Στο πλαίσιο της λειτουργίας του πραγματοποιούνται υπερηχογραφήματα σώματος και αγγείων.
- **Δερματολογικό ιατρείο:** Στο πλαίσιο της λειτουργίας του διενεργούνται δερματολογικές εξετάσεις.

9.7 Συνήγορος Φοιτητή

Ο θεσμός του συνηγόρου του φοιτητή καθιερώθηκε με σκοπό τη διαμεσολάβηση μεταξύ φοιτητών και καθηγητών ή διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος, προς αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης, και στόχο την τήρηση της νομιμότητας και τη διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας του ιδρύματος. Ο συνήγορος του φοιτητή δεν έχει αρμοδιότητα σε θέματα εξετάσεων και βαθμολογίας των φοιτητών.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ο συνήγορος του φοιτητή διερευνά υποθέσεις αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αναφορά φοιτητή και διαμεσολαβεί στα αρμόδια όργανα για την επίλυσή τους. Μπορεί να ζητά από τις υπηρεσίες του ιδρύματος κάθε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο για την υπόθεση, να εξετάζει πρόσωπα, να ενεργεί αυτοψία και να παραγγέλλει πραγματογνωμοσύνη. Αν διαπιστώσει ότι σε συγκεκριμένη υπόθεση δεν τηρείται η νομιμότητα, ότι παρατηρούνται φαινόμενα κακοδιοίκησης ή διαταράσσεται η εύρυθμη λειτουργία του ιδρύματος, συντάσσει πόρισμα, το οποίο γνωστοποιεί στον καθηγητή τον οποίον αφορά ή την αρμόδια διοικητική υπηρεσία και τον φοιτητή που υπέβαλε την αναφορά, και διαμεσολαβεί με κάθε πρόσφορο τρόπο για την επίλυση του προβλήματος. Ο συνήγορος του φοιτητή μπορεί με πράξη του να θέτει στο αρχείο αναφορά που κρίνεται προδήλως αόριστη, αβάσιμη ή αστήρικτη, ενώ, σε περίπτωση που κρίνει ότι υπάρχουν ενδείξεις για την τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος, διαβιβάζει την υπόθεση στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο.

Αναλυτικότερες πληροφορίες παρέχονται στην ιστοσελίδα του συνηγόρου του φοιτητή (<https://advedu.uniwa.gr/>).

9.8 Γυμναστήριο – Αθλητισμός

Στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής λειτουργούν δύο γυμναστήρια, στην πανεπιστημιούπολη Άλσους Αιγάλεω και στην πανεπιστημιούπολη Αρχαίου Ελαιώνα, όπου οι φοιτητές/φοιτήτριες και το προσωπικό

του πανεπιστημίου μπορούν να ασκούνται καθημερινά εκτός Σαββάτου και Κυριακής. Οι χώροι είναι πλήρως εξοπλισμένοι με όργανα γυμναστικής, ενώ παράλληλα το προσωπικό των γυμναστηρίων καθοδηγεί και επιβλέπει κάθε ενδιαφερόμενο επισκέπτη.

Σκοπός των γυμναστηρίων είναι να προσφέρει ένα ευρύ φάσμα αθλητικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων, οι οποίες θα εξασφαλίσουν στους συμμετέχοντες ποιότητα ζωής, καθώς και ψυχική και σωματική υγεία.

Εκτός από τις εγκαταστάσεις των γυμναστηρίων, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής προσφέρει στους φοιτητές του μια μεγάλη γκάμα αθλητικών δραστηριοτήτων, προσαρμοσμένο στις διαφορετικές ανάγκες και τα ενδιαφέροντα αυτών.

Για τον συντονισμό του συνόλου των αθλητικών δραστηριοτήτων που υλοποιούνται στο ίδρυμά μας συστάθηκε το τμήμα αθλητισμού, το οποίο οργανώνει ποικίλα ομαδικά προγράμματα άθλησης, καθώς και διατμηματικά εσωτερικά πρωταθλήματα (καλαθοσφαίρισης, πετοσφαίρισης, ποδοσφαίρου, σκακιού, επιτραπέζιας αντισφαίρισης κ.ά.).

Αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία των γυμναστηρίων και τη διοργάνωση των αθλητικών δραστηριοτήτων παρέχονται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους από το τμήμα αθλητισμού. Περισσότερες πληροφορίες για την λειτουργία των γυμναστηρίων δίνονται στα τηλέφωνα: Πανεπιστημιούπολη Άλσους Αιγάλεω: 210 5385148 και Πανεπιστημιούπολη Αρχαίου Ελαιώνα: 2105381139

9.9 Πρόγραμμα Erasmus

Το Erasmus+ (ή Erasmus Plus) είναι ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα που συνδυάζει όλα τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό. Στόχο του προγράμματος αποτελεί ο εκμοντερνισμός της εκπαίδευσης, της πρακτικής άσκησης και της εργασίας της νεολαίας στην Ευρώπη, ενώ από το 2015, με τη δράση διεθνής κινητικότητα (international credit mobility, ICM), η ΕΕ υποστηρίζει και παρακινεί τα ευρωπαϊκά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα να συνεργαστούν και να ανταλλάξουν φοιτητές και προσωπικό από όλο τον κόσμο, εκτός Ευρώπης.

Προϋπόθεση για τη συμμετοχή των φοιτητών όλων των κύκλων σπουδών (προπτυχιακό, μεταπτυχιακό ή διδακτορικό) είναι να έχουν ολοκληρώσει τα μαθήματα τουλάχιστον του πρώτου ακαδημαϊκού έτους σπουδών και να έχουν πιστοποιημένη γνώση της γλώσσας στην οποία παραδίδονται τα μαθήματα που πρόκειται να παρακολουθήσουν στο πανεπιστήμιο υποδοχής, σε επίπεδο τουλάχιστον B2. Προκειμένου να ενταχθούν οι φοιτητές στο πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus+, καταθέτουν αίτηση στο τμήμα διεθνών ακαδημαϊκών θεμάτων και ανταλλαγής φοιτητών η οποία αξιολογείται βάσει των κριτηρίων και των προϋποθέσεων του προγράμματος. Οι φοιτητές που έχουν επιλεγεί να μετακινηθούν με γλώσσα εκπαίδευσης την αγγλική, γαλλική, ιταλική, ισπανική, γερμανική ή ολλανδική, υποβάλλονται υποχρεωτικά σε διαδικτυακό (online) τεστ αξιολόγησης. Ο φοιτητής απαλλάσσεται από τα μαθήματα που παρακολούθησε και αξιολογήθηκε με επιτυχία στο πανεπιστήμιο υποδοχής και αντιστοιχίζονται σε μαθήματα του κύκλου σπουδών που είναι εγγεγραμμένος. Τα μαθήματα που δεν αντιστοιχίζονται, αναγράφονται στο παράρτημα του διπλώματος που του απονέμεται από το τμήμα.

Η διάρκεια κινητικότητας των φοιτητών για σπουδές σε πανεπιστήμιο υποδοχής είναι από 3 έως 12 μήνες σε κάθε κύκλο σπουδών, ενώ για την πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης η ελάχιστη διάρκεια κινητικότητας είναι 2 μήνες.

Πληροφορίες για το πρόγραμμα Erasmus+ στην ιστοσελίδα <https://erasmus.uniwa.gr/>.

10. Ονομαστικός κατάλογος μελών ΔΕΠ που συμμετέχουν στο ΠΜΣ

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	Email
1	ΒΑΡΕΛΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ	gvarel@uniwa.gr
2	ΘΕΟΦΙΛΗ ΕΛΕΝΗ	etheofili@uniwa.gr
3	ΒΡΥΖΙΔΗΣ ΙΣΑΑΚ	i.vryzidis@uniwa.gr
4	ΔΗΜΑΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	cdem@uniwa.gr
5	ΚΟΥΡΝΙΑΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Kourniatis_geometry@uniwa.gr
6	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	pnevma@uniwa.gr
7	ΡΕΠΑΠΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	crepapis@uniwa.gr
8	ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	vlachogiannis.michael@gmail.com
9	ΜΑΜΑΛΟΥΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	smamaloukos@geam-mnimeio.gr
10	ΨΑΡΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ	prod@central.ntua.gr